

Najavljene izmjene Zakona o porezu na dohodak

Mirjana Mahović – Komljenović*

U svibnju 2023. godine Vlada RH je putem e-Savjetovanja predstavila porezni paket kojim se u šestom krugu porezne reforme mijenja 9 zakonskih propisa. U predloženom paketu su i izmjene Zakona o porezu na dohodak, čije bi odredbe trebale omogućiti rast plaća građanima s najnižim primanjima te povećanje njihovog životnog standarda, radi čega se u sklopu porezne reforme predlaže ukidanje prireza porezu na dohodak kojeg propisuju jedinice lokalne samouprave, povećanje neoporezivog dijela dohotka ili osnovnog osobnog odbitka na 560,00 eura te povećanje porezne osnovice na koju se primjenjuje niža i viša stopa poreza na dohodak. Nadalje, država bi preuzela i dio troškova uplate mirovinskih doprinosa za građane s malim plaćama. Radi predloženih zakonskih izmjena te ukidanja prireza, gradovi i općine imaju obvezu tijekom četvrtog kvartala ove godine, donijeti odluku o visini stopa poreza na dohodak radi objave u Narodnim novinama do kraja godine, a po kojim stopama će se plaćati porez na dohodak 1. siječnja 2024. godine.

U nastavku članka pročitajte predložene najznačajnije izmjene Zakona o porezu na dohodak, od kojih bi neke odredbe trebale stupiti na snagu 1. listopada 2023. godine, dok će izmijenjene odredbe o novim osobnim odbitcima, stopama poreza na dohodak i poreznoj osnovici, stupiti na snagu 1. siječnja 2024. godine.

1. Uvod

Jedan od ciljeva programa vlade RH odnosi se na porezni sustav i cjelovitu poreznu reformu. Stoga je od 2017. godine bilo više krugova poreznih reformi koje su imale za cilj porezno rasterećenje građana i gospodarstva. **Šesti krug porezne reforme trebao bi započeti 1. listopada 2023. godine kada će stupiti na snagu veći dio izmijenjenih zakonskih propisa, dok bi primjena drugog dijela zakonskih odredbi i daljnjeg poreznog rasterećenja, stupila na snagu 1. siječnja 2024. godine.**

Predložene porezne izmjene trebale bi povećati životni standard građana na način da se povećaju njihove plaće osobito one najniže, poveća kupovna moć građana i smanje nejednakosti, očuva gospodarski rast te poveća fiskalna autonomija jedinica lokalne samouprave odnosno pojedinih gradova i općina, ukidanjem prireza porezu na dohodak, ali im se istovremeno dopušta da ovisno o broju stanovnika, same odrede nižu i višu stopu poreza na dohodak. **Stoga su tijekom četvrtog kvartala 2023. godine, jedinice lokalne samouprave dužne donijeti i objaviti u Narodnim novinama, odluku o visini poreznih stopa poreza na dohodak koje će se primjenjivati od 1. siječnja 2024. godine.**

Predložene izmjene devet zakonskih propisa u šestom krugu porezne reforme, odnose se na sve poduzetnike koji obavljaju gospodarsku djelatnost u RH, kao i na građane.

Tablica 1. Promjene zakona od 1.1.2024. godine

Red. br.	PREDLOŽENE IZMJENE I DOPUNE
1.	Zakona o porezu na dohodak
2.	Zakona o lokalnim porezima
3.	Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
4.	Zakona o doprinosima
5.	Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom
6.	Zakon o porezu na dobit
7.	Zakona o PDV-u
8.	Zakona o poreznom savjetništvu
9.	Zakona o administrativnoj suradnji u području poreza

U nastavku se donosi prikaz najznačajnijih predloženih izmjena i dopuna Zakona o porezu na dohodak koji su važni za poslovanje pravnih i fizičkih osoba, dok će se o promjenama ostalih zakona pisati po njihovom donošenju.

2. Zakon o porezu na dohodak – ocjena stanja

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 138/20) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2021. godine, a radi daljnjeg poreznog i administrativnog rasterećenja poreznih obveznika, izvršene su sljedeće izmjene i dopune zakonskih odredbi:

- smanjene su porezne stope koje se primjenjuju pri oporezivanju godišnjih i konačnih dohodaka s 36% na 30%, s 24% na 20% i s 12% na 10%,
- ukinuto je uvećanje godišnje porezne osnovice za ostvareni iznos drugog dohotka koji ne prelazi peterostruki iznos osnovice osobnog odbitka,
- definiran je porezni položaj nacionalne naknade za starije osobe propisane posebnim propisom,

* Mr. sc. Mirjana Mahović Komljenović, dipl. oec., Ministarstvo financija – Porezna uprava, PU Novi Zagreb

- propisana je obveza javnim bilježnicima da dostave ovjerene isprave o ostvarivanju dohotka od imovine Poreznoj upravi,
- povećano je porezno opterećenje za one porezne obveznike koji ne prijavljuju primitke u skladu sa zakonskim propisima.

Radi uvođenja eura kao službene valute u RH, **Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak Nar. nov., br. 151/22) koji je stupio na snagu s 1. siječnja 2023.** izmijenjene su slijedeće odredbe:

- iznosi povezani s kunom pretvoreni su u eure uz primjenu općih pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona o uvođenju eura kao službene valute u RH (Nar. nov., br. 57/22.) te primjenu fiksnog tečaja konverzije 1 euro = 7,53450 kn,
- povećan je iznos primitaka koje neka osoba može ostvariti na godišnjoj razini, a da se smatra uzdržanim članom s 15.000,00 kn na 3.185,40 eura /24.000,00 kn,
- obveznici poreza na dohodak su i fizičke osobe – proizvođači električne energije koji su kao krajnji kupci s vlastitom proizvodnjom, prethodno bili proizvođači električne energije kao korisnici postrojenja za samoposkrbu, ako ostvare ukupan godišnji primitak veći od četverostrukog iznosa osnovice osobnog odbitka (veći od 1.327,24 eura /10.000,00 kn),
- isplata primitaka za koje postoji obveza isplate na račun može se izvršiti na bilo koji račun za plaćanje sukladno propisu kojim se uređuje platni promet kojeg fizičke osobe imaju otvorenog kod banke (žiroračun ili tekući račun).

3. Prijedlog izmjena zakon o porezu na dohodak

➤ Ukidanje prireza porezu na dohodak za sve dohotke

Oporezivanje dohotka kojeg ostvaruju fizičke osobe u RH, osim Zakonom o porezu na dohodak, uređeno je i Zakonom o lokanim porezima (Nar. nov., br. 115/16., 101/17. i 114/22.), koji jedinicama lokalne samouprave daje mogućnost da obveznicima poreza na dohodak sa svoga područja Odlukom koju donose, propišu plaćanje prireza porezu na dohodak. Prirez porezu na dohodak je najznačajniji izvor prihoda jedinica lokalne samouprave, pri čemu gradovi i općine mogu samostalno odlučivati o njegovu uvođenju te o visini stope unutar zakonom propisanog raspona. Na temelju zakonskih odredbi, porez na dohodak i prirez porezu na dohodak se utvrđuju i plaćaju istovremeno, pri čemu je mogućnost uvođenja prireza porezu na dohodak prema podacima za 2022. godinu, iskoristilo 55% gradova i općina.

Međutim, kako bi se pojednostavnio sustav i utvrdilo oporezivanje primjenom samo jedne porezne stope na sve vrste dohodaka, na način da se dva javna davanja koja se ubiru zajedno, ujedine u jedno davanje, predlaže se ukidanje prireza koji se plaća na utvrđeni iznos poreza na dohodak. No istovremeno se jedinicama lokalne samouprave omogućuje određivanje poreznih stopa na način da zadrže željenu razinu prihoda od poreza na dohodak u skladu

s njihovim potrebama. Prema navedenom, ukidanjem prireza porezu na dohodak, pojednostavljuje se cjelokupni sustav u oporezivanju dohotka u RH, što doprinosi povećanju fiskalne autonomije jedinica lokalne samouprave, kojima se daje mogućnost da u svojim Odlukama određuju visinu stopa poreza na dohodak u granicama utvrđenim zakonom, te na taj način prikupe visinu prihoda koja im je potrebna za ostvarivanje planiranih zadaća.

➤ Zaokruživanje neoporezivog iznosa premije dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na viši iznos

Radi jednostavnosti u primjeni, izmjenama Zakona o porezu na dohodak predlaže se zaokruživanje neoporezivog iznosa premije dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist svojeg radnika na viši iznos, odnosno s 66,37 eura na **67,00 eura** za svaki mjesec poreznog razdoblja te s 796,44 eura na **804,00 eura godišnje**. To znači da se na iznos od 67,00 eura mjesečno odnosno 804,00 eura godišnje ne bi plaćao porez na dohodak.

➤ Primici po osnovi nagrada odnosno napojnice za dobro obavljenju uslugu od strane trećih osoba

Budući u sektoru uslužnih djelatnosti i turizmu (restoranima, hotelima i dr.) postoji velik broj poduzetnika kojima poslovanje ovisi o dobroj usluzi zaposlenih osoba, treće osobe kao korisnici tih usluga dobrovoljno daju nagrade zaposlenim osobama koje su u praksi poznate kao napojnice. Kako se u ovom slučaju radi o primicima koje ostvaruju fizičke osobe, a za koje u sustavu poreza na dohodak nije izriekom uređen njihov porezni tretman, ukazala se potreba za preciznim određenjem tog primitka u sustavu porezu na dohodak.

Stoga se izmjenama Zakona o porezu na dohodak predlaže da se na primitke po osnovi napojnica, koje su ostvarene do propisanog iznosa, ne bi plaćao porez na dohodak, dok bi razlika isplaćena iznad propisanog neoporezivog iznosa podlijegala oporezivanju u okviru konačnog drugog dohotka po stopi od 20%. S tim u vezi dopunjuje se odredba kojom se daje ovlast ministru financija za propisivanje visine neoporezivih primitaka.

Ako zaposlenici napojnice primaju u gotovu novcu, mogu nastati viškovi ili manjkovi u blagajni poslodavca, a problem evidentiranja napojnica postoji i kada se iznos napojnice zaprimi preko poslovnog računa. Radi navedenog se poduzetnicima treba omogućiti evidentiranje napojnica koje zaprimaju njihovi posloprimci kroz prijavljivanje u sustavu fiskalizacije. Stoga bi se sustav fiskalizacije nadogradio na način da bi se od 1. siječnja 2024. godine omogućila dostava podataka te prijavljivanje iznosa o napojnicama putem elektroničke veze. Radi navedenog predlaže se i dopuna Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Nar. nov., br. 133/12 – 138/20.).

Nadalje, porez na dohodak trebaju obračunavati, obustavljati i uplaćivati isplatitelji primitaka do 15. dana u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem su ostvareni primici. Jednako tako isplatitelji primitaka su obvezni Poreznoj upravi dostavljati izvješća o isplaćenim primicima po osnovi

kjih se utvrđuje drugi dohodak te obustavljenom i uplaćenom porezu na dohodak, u propisanom roku, na Obrascu JOPPD.

Prema predloženom novom članku, Porezna uprava može putem sustava ePorezna, temeljem podataka iz svojih službenih evidencija, omogućiti isplateljima primitaka **uvid** u podatke koji se odnose na isplaćene neoporezive primitke po osnovi nagrade za dobro obavljenu uslugu (napojnice). U slučaju uočenih nepravilnosti, Porezna uprava može naknadno od isplatelja napojnice zatražiti ispravak podnijetog izvješća po primatelju.

Jednako tako predlaže se i novčana kazna za isplatelje primitaka koji utvrđuju drugi dohodak po osnovi nagrade za dobro pruženu uslugu (napojnice) ako ne uplati ili uplati manji porez na dohodak od drugog dohotka.

➤ Izjednačavanje poreznog tretmana primitka u naravi ostvarenog po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica i poslovnih udjela

Prema izmjenama Zakona o porezu na dohodak predlaže se da se dohotkom od kapitala smatraju i primici u naravi članova uprave trgovačkih društava, a koje ostvaruju putem dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica **te udjela u društvu**.

Na taj način izjednačavanjem poreznog tretmana primitaka u naravi koji se ostvaruje po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica i poslovnih udjela, radnici zaposleni u društvima s ograničenom odgovornošću, neće biti u nepovoljnijem položaju u odnosu na radnike zaposlene u dioničkom društvu.

➤ Povećanje porezne i fiskalne autonomije jedinica lokalne samouprave

Radi ukidanja prireza porezu na dohodak, gradovima i općinama daje se mogućnost veće fiskalne autonomije (koju ima većina zemalja u svijetu), jer će moći samostalno svojim odlukama, upravljati visinom poreznih stopa za dohotke koje ostvaruju fizičke osobe. Navedeno je u skladu s čl. 9. toč. 3. **Europske povelje o lokalnoj samoupravi**, prema kojoj *najmanje dio prihoda lokalnih jedinica mora proizlaziti iz lokalnih poreza i naknada, čije stope, u granicama utvrđenim zakonom, određuju same lokalne jedinice.*

Radi ukidanja prireza porezu na dohodak te određivanje više i niže stope poreza na dohodak, predlaže se i izmjena Zakona o lokalnim porezima kod kojeg bi većina odredbi trebala stupiti na snagu 1. listopada 2023.

➤ Zaokruživanje iznosa osobnog odbitka, porezne osnove i neoporezivih primitaka te brisanje instituta osnovica osobnog odbitka

Kako su se prema izmjenama Zakona o porezu na dohodak a radi uvođenja eura kao službene valute u RH, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije 1 euro = 7,53450 kn, od 1. siječnja 2023. godine izmijenili i propisani iznosi osobnog odbitka, porezne osnovice i neoporezivih primitaka, koji su doveli do utvrđenih iznosa nepraktičnih za primje-

nu, ukazala se potreba za zaokruživanjem tih iznosa radi jednostavnosti u primjeni. Nadalje, predlaže se brisanje pojma osnovice osobnog odbitka koja je utvrđena u iznosu od 331,81 eura /2.500,00 kn, što znači da će se neoporezivi primici utvrđivati primjenom izmijenjenih koeficijenata i osnovnog osobnog odbitka, a ne više osnovice osobnog odbitka.

➤ Povećanje osnovnog osobnog odbitka s 530,90 eura na 560,00 eura

Uz primjenu fiksnog tečaja konverzije osnovni osobni odbitak od 4.000,00 kn s primjenom od 1. siječnja 2023. godine iznosi 530,90 eura. Prema predloženim izmjenama Zakona o porezu na dohodak, predlaže se povećati iznos osnovnog osobnog odbitka s 530,90 eura na iznos od 560,00 eura. To znači da se poreznom obvezniku ostvareni dohodak umanjuje za osnovni osobni odbitak u visini od 560,00 eura i to za svaki mjesec poreznog razdoblja za koji se utvrđuje i plaća porez na dohodak.

➤ Izmjena koeficijenata za uzdržavane članove i invalidnost

Prema izmjenama zakonskih odredbi, predlaže se i primjena izmijenjenih koeficijenata koji se koriste pri izračunu uvećanog osobnog odbitka po osnovi uzdržavanih članova uže obitelji i invalidnosti poreznog obveznika, te zaokruživanjem tih iznosa na način koji bi bio što jednostavniji u primjeni. Iako je koeficijent za prvo dijete smanjen s 0,7 na 0,5, pri zaokruživanju iznosa za uzdržavane članove, porezni obveznici neće biti u financijski nepovoljnijem položaju u odnosu na položaj u kojem su bili prije zaokruživanja tih iznosa, budući se koeficijenti za uzdržavane članove i invalidnost, primjenjuju na uvećani osobni odbitak. Sukladno predloženim izmjenama, promijenjeni iznosi osobnog odbitka za uzdržavane članove i invalidnost poreznog obveznika, s primjenom od 1. siječnja 2024. godine prikazani su u tabeli u nastavku.

Tablica 2. Predloženi iznosi osobnog odbitka za uzdržavane članove uže obitelji i djecu te invalidnost/tjelesno oštećenje

	TRENUTNO STANJE - koeficijenti prema osnovici osobnog odbitka od 331,81 eura		PREMA ODREDBAMA OVOG PRIJEDLOGA ZAKONA - koeficijenti prema osobnom odbitku od 560 eura	
Osnovni osobni odbitak		530,90		560,00
Uzdržavani član	0,7	232,27	0,5	280,00
1. dijete	0,7	232,27	0,5	280,00
2. dijete	1,0	331,81	0,7	392,00
3. dijete	1,4	464,53	1,0	560,00
4. dijete	1,9	630,44	1,4	784,00
5. dijete	2,5	829,53	1,9	1.064,00
6. dijete	3,2	1.061,79	2,5	1.400,00
7. dijete	4,0	1.327,24	3,2	1.792,00
8. dijete	4,9	1.625,87	4,0	2.240,00
9. dijete	5,9	1.957,68	4,9	2.744,00
Invalidnost	0,4	132,72	0,3	168,00
Invalidnost 100%	1,5	497,72	1,0	560,00

Prema predloženim izmjenama zakonskih odredbi, doći će do poreznog rasterećenja poreznih obveznika u vidu smanjenja porezne obveze čime se povećava raspoloživi dohodak kao i životni standard građana s najnižim ostvarenim dohotkom od nesamostalnog rada, a što će utjecati i na povećanje njihove potrošnje.

➤ **Povećanje porezne osnovice za primjenu godišnje stope poreza na dohodak**

Godišnji porez na dohodak bi se prema predloženim izmjenama plaćao po dvije porezne stope – višoj i nižoj, ali na povećanu godišnju poreznu osnovicu i to:

Porezne stope	Ako predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ne donese odluku	Godišnja porezna osnovica
niža	20%	50.400,00 eura
viša	30%	iznad 50.400 eura

To znači da se godišnji porez na dohodak plaća po nižoj poreznoj stopi na poreznu osnovicu do visine 50.400,00 eura, te po višoj poreznoj stopi na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od 50.400,00 eura. Višu i nižu poreznu stopu određuje predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave u granicama propisanom Zakonom o porezu na dohodak i to donošenjem vlastite Odluke.

➤ **Visina poreznih stopa koju određuje predstavničko JLS**

Prema predloženim izmjenama sukladno 19.a Zakona o porezu na dohodak, predstavničko tijelo JLS može svojom odlukom propisati visine poreznih stopa u sljedećim granicama:

BROJ STANOVNIKA OPĆINE / GRADA	NIŽA STOPA POREZA NA DOHODAK U GRANICAMA OD	VIŠA STOPA POREZA NA DOHODAK U GRANICAMA OD
Općina	15% do 22%	25% do 33%
grad s manje od 30.000 stanovnika	15% do 22,40%	25% do 33,60%
grad s više od 30.000 stanovnika	15% do 23%	25% do 34,50%
Grad Zagreb	15% do 23,60%	25% do 34,50%

Prema navedenom, predlaže se propisati raspon poreznih stopa koje ovise o veličini jedinice lokalne samouprave. Budući su prihodi radi ukidanja prireza porezu na dohodak manji, na taj način se gradovima i općinama omogućuje da zadrže željenu razinu prihoda, a da pri tom porezni obveznici ne budu u financijski nepovoljnijem položaju.

Nižu i višu stopu poreza na dohodak, predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave utvrđuje donošenjem Odluke koja se objavljuje u Narodnim novinama, najkasnije do kraja studenog tekuće godine, sa stupanjem na snagu 1. siječnja iduće godine, a primjenjuje se do donošenja nove odluke. Stoga su jedinice lokalne samouprave Odluku svog predstavničkog tijela, dužne dostaviti Ministarstvu financija, Poreznoj upravi u roku od osam dana od dana njezina donošenja radi objave na mrežnim stranicama Porezne uprave.

Navedeno znači da je **za primjenu od 1. siječnja 2024. godine, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave potrebno donijeti Odluku kojom se određuje visina poreznih stopa, te istu objaviti u Narodnim novinama do kraja 2023. godine.**

Međutim, ako predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ne donese odluku kojom će propisati visinu poreznih stopa u propisanom roku, tada se određuje stopa poreza na dohodak od 20% na poreznu osnovicu do visine 50.400,00 eura i 30% na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od 50.400,00 eura.

➤ **Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada**

Predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada obračunavao bi se primjenom stopa utvrđenih Odlukom predstavničkog tijela lokalne samouprave prema članku 19.a Zakona o porezu na dohodak i to na povećani iznos mjesečne porezne osnovice:

POREZNE STOPE	MJESEČNA POREZNA OSNOVICA
niža	do 4.200,00 eura
viša	iznad 4.200,00 eura

Prema važećim odredbama Zakona o porezu na dohodak, stopa poreza na dohodak od 20% primjenjuje se pri izračunu predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada do iznosa od 3.981,69 eura mjesečno te 30% na iznos koji prelazi 3.981,69 eura mjesečno.

➤ **Predujam poreza na dohodak od drugog dohotka**

Prema izmijenjenim odredbama Zakona o porezu na dohodak, predlaže se da se predujam poreza na dohodak od drugog dohotka plaća po odbitku, primjenom niže porezne stope utvrđene prema članku 19.a Zakona, odnosno prema nižoj poreznoj stopi koju će odrediti u svojoj odluci gradi ili općina.

Prema sada važećim odredbama Zakona o porezu na dohodak, predujam poreza na dohodak od drugog dohotka plaća se po odbitku, po nižoj poreznoj stopi od 20% bez obzira na visinu porezne osnovice te uvećava za propisanu stopu prireza.

➤ **Promjena roka za plaćanje poreza po godišnjoj poreznoj prijavi za samostalnu djelatnost**

Radi učestalih primjedbi poreznih obveznika koji obavljaju samostalnu djelatnost obrta i slobodnih zanimanja a vezano za obveze plaćanja poreza na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi, uočena je mogućnost rasterećenja poreznih obveznika na način da će se porez na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi, plaćati sa zadnjim danom roka za podnošenje. To znači da se rok za plaćanje poreza po konačnom obračunu poslovanja za samostalnu djelatnost, određuje s 28. veljače tekuće za prethodnu godinu, a neovisno od dana podnošenja godišnje porezne prijave (odmah po završetku kalendarske godine kao poreznog razdoblja a ranije od zadnjeg dana u veljači). Novi rok za plaćanje obveze poreza na dohodak po godišnjoj poreznoj

prijavi, primjenjuje se već u postupku godišnjeg obračuna poreza na dohodak za 2023. godinu i nadalje.

➤ **Uvećanje osobnog odbitka za dana darovanja iznad propisanog iznosa od 2%**

Sukladno dosadašnjoj odredbi čl. 15.st.2. Zakona o porezu na dohodak, propisano je da porezni obveznik može uvećati osobni odbitak za darovanja dana u tuzemstvu u naravi i u novcu doznačenim na račun za plaćanje sukladno propisu kojim se uređuje platni promet, a u kulturne, odgojno-obrazovne, znanstvene, zdravstvene, humanitarne, športske i vjerske svrhe, udrugama i drugim osobama koje te djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do visine 2% primitaka za koje je u tekućoj godini podnesena godišnja porezna prijava i utvrđen godišnji porez na dohodak ili je proveden poseban postupak utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak.

Prema predloženom izmjenama Zakona o porezu na dohodak, iznimno se osobni odbitak poreznog obveznika može uvećati za darovanja dana iznad propisane visine, pod uvjetom da su dana za svrhe utvrđene strateškim projektima prema posebnim propisima nadležnih ministarstava temeljem potvrde nadležnog ministarstva.

➤ **Zaokruživanje na veći iznos ostvarenih primitaka po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva i djelatnosti proizvodnje električne energije**

Prema prijedlogu Zakona o porezu na dohodak, djelatnost poljoprivrede i šumarstva obuhvaća korištenje prirodnih bogatstava zemlje i prodaju, odnosno zamjenu od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju, pri čemu fizičke osobe postaju po osnovi djelatnosti poljoprivrede i šumarstva, obveznicima poreza na dohodak, ako su po toj osnovi obveznici PDV-a prema posebnom zakonu ili ako po toj osnovi u poreznom razdoblju ostvare ukupni godišnji primitak veći od **10.685,00 eura** umjesto 10.684,19 eura.

Nadalje, djelatnošću proizvodnje električne energije smatra se djelatnost proizvodnje električne energije od strane krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom električne energije uz ispunjenje ostalih uvjeta propisanih propisom kojim se uređuje preuzimanje električne energije od krajnjih kupaca s vlastitom proizvodnjom ili korisnika postrojenja za samoopskrbu. Prema predloženim izmjenama, fizičke osobe postaju obveznicima plaćanja poreza na dohodak, ako kao proizvođači električne energije i kao krajnji kupci s vlastitom proizvodnjom, koji su prethodno bili proizvođači električne energije kao korisnici postrojenja za samoopskrbu, ostvare ukupan godišnji primitak veći od trostrukog iznosa osnovnog osobnog odbitka umjesto četverostrukog iznosa osnovice osobnog odbitka.

➤ **Zaokruživanje na veći iznos poslovnih izdataka za proizvode i robu iz asortimana poreznog obveznika koji se poklanjaju kupcima**

Radi pojednostavljenja predlaže se zaokružiti na viši iznos poslovne izdatke koji se odnose na proizvode i robu iz asor-

timana poreznog obveznika, koji su prilagođeni za te svrhe s oznakom »nije za prodaju« te druge reklamne predmete s nazivom tvrtke, proizvoda i drugog oblika reklame (čaše, pepeljare, stolnjaci, podmetači, olovke, rokovnici, privjesci i slično), koji su dani za uporabu u prodajnom prostoru kupca, ako je njihova pojedinačna vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost **do 22,00 eura**, umjesto dosadašnjeg propisanog iznosa do 21,24 eura.

➤ **Povećani iznos za stvari i prava koja se unose u popis dugotrajne imovine**

Predloženim izmjenama Zakona o porezu na dohodak, povećava se iznos za stvari i prava koja se unose u popis dugotrajne imovine sa 464,53 eura na **650,00 eura**. To znači da će se u popis dugotrajne imovine unositi stvari i prava, ako su njihove nabavne cijene, odnosno troškovi proizvodnje (nabavna vrijednost) veći od 650,00 eura i ako je njihov vijek trajanja dulji od godinu dana. Prava ulaze u popis dugotrajne imovine samo ako je kod njihove nabave plaćena naknada.

➤ **Umanjenje godišnjeg poreza na dohodak za mlade osobe do 30. godine života**

Izmjenama zakonskih odredbi predlaže se propisati da se porez na dohodak fizičkim osobama do 25 godina života te od 26 do 30 godina života, obračunava primjenom niže porezne stope koju propisuju svojim odlukama predstavnička tijela jedinice lokalne samouprave, a koji se umanjuje za 50% odnosno 100% ovisno o navršenim godinama života, umjesto sadašnje odredbe prema kojoj se godišnji porez na dohodak po stopi od 20% koji se obračunava na dohodak od nesamostalnog rada, umanjuje fizičkim osobama za 50% odnosno 100% do 30-te godine života.

➤ **Zaokruživanje na veći iznos mirovine koje su ostvarene iz inozemstva a na koju se plaća predujam poreza na dohodak**

Predlaže se da porezni obveznik rezident koji ostvaruje mirovinu iz inozemstva ili u inozemstvu, predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada po osnovi te mirovine uplaćuje prema rješenju Porezne uprave do posljednjeg dana u mjesecu za tekući mjesec, odnosno tromjesečno do posljednjeg dana svakog tromjesečja, ako je utvrđeni mjesečni predujam poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak do **15,00 eura** umjesto sadašnje odredbe od 13,27 eura.

➤ **Izjednačenje početka računanja razdoblja otuđenja financijske imovine**

Odredbom čl. 67.st.9 i 10. Zakona o porezu na dohodak propisano je da ako se financijska imovina stečena darovanjem otuđi u roku od dvije godine od dana nabave darovatelja, otuđitelju (daroprimaltelju) utvrđuje se dohodak od kapitala, te se u tome slučaju danom nabave financijske imovine za otuđitelja (daroprimaltelja) smatra dan nabave pravnog prednika (darovatelja). Nadalje, ako se naknadno otuđi financijska imovina koja je stečena otuđenjem između bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji te drugih

članova uže obitelji i/ili otuđenjem između razvedenih bračnih drugova koje je u neposrednoj svezi s razvodom braka i/ili otuđenjem koje je u neposrednoj svezi s nasljeđivanjem, po osnovi kapitalne dobiti koja se pri tom ostvari, utvrđuje se dohodak od kapitala, pri čemu se danom stjecanja financijske imovine isto smatra **dan nabave pravnog prednika**, umjesto zamijenjene odredbe *dan prvotnog stjecanja kada je primijenjeno izuzeće od oporezivanja*.

Radi navedenog, nejasnoće u primjeni će se izbjeći izjednačavanjem početaka računanja razdoblja od dvije godine neovisno radi li se o otuđenju financijske imovine stečene darovanjem ili otuđenju financijske imovine izvršene između bračnih drugova i srodnika u prvoj liniji, drugih članova uže obitelji, razvedenih bračnih drugova ili je otuđenje u neposrednoj svezi s razvodom braka.

➤ **Oporezivanje ostvarenog dohotka u 2023. godini prema sadašnji odredbama Zakona o porezu na dohodak**

Oporezivanje dohotka koji je ostvaren do 31. prosinca 2023. godine, predlaže se obaviti po Zakonu o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. – do 151/22), čije se odredbe sada primjenjuju.

➤ **Usklađenje Pravilnika o porezu na dohodak**

Predloženim odredbama Zakona o porezu na dohodak propisano je da će ministar financija u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu, uskladiti Pravilnik o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17. do 56/23.) s odredbama Zakona.

4. Zaključak

Iako će prema predloženim izmjenama Zakona o porezu na dohodak i Zakona o lokalnim porezima, ukidanje prireza porezu na dohodak prema procjenama, dovesti do

smanjenja prihoda u proračunima jedinica lokalne samouprave za 108 mil eura, povećava se porezna autonomija gradova i općina kao i prostor za porezno rasterećenje dohotka fizičkih osoba. Naime, budući jedinice lokalne samouprave mogu samostalno odrediti u svojim odlukama visinu poreznih stopa u granicama propisanim zakonom, omogućeno im je da ostvarene planiranu razinu prihoda.

Do jednostavnosti u oporezivanju dolazi i radi zaokruživanja iznosa na cijele brojeve koji su u zakonskim odredbama propisani radi uvođenja eura kao službene valute u RH te preračunavanja, brisanja instituta osnovice osobnog odbitka te radi povećanja iznosa osobnog odbitka, čime se povećava raspoloživi dohodak fizičke osobe. Jednako tako povećanjem iznosa mjesečne i godišnje porezne osnovice, dodatno se smanjuje porezno opterećenje te povećavaju neto primanja odnosno raspoloživi dohodak fizičkih osoba.

Predloženim izmjenama Zakona o porezu na dohodak, preciznije je određen i porezni status napojnice koju ostvaruju posloprimci u gotovini ili na račun, na način da se poslodavcima omogući evidentiranje napojnica kroz sustav fiskalizacije.

Odluka predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave kojom se propisuje visina poreznih stopa u zakonom propisanim granicama, objavljuje se u Narodnim novinama, te donosi najkasnije do kraja studenog 2023. godine, sa stupanjem na snagu 1. siječnja 2024. godine.

U slučaju da predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave ne donese odluku kojom će propisati visinu poreznih stopa u propisanom roku, tada se određuje stopa od 20% koja se primjenjuje na poreznu osnovicu do visine 50.400,00 eura i 30% na dio porezne osnovice koji prelazi iznos od 50.400,00 eura.

Poštovani čitatelji!

Narudžbenicu za pretplatu na časopis, kao i brojne druge informacije o djelovanju našeg Centra, možete pronaći na internet stranici

www.tim4pin.hr